

ÂSİYE

OLMAK-10

Bismillahirrahmanirrahim.

Elhamdülillahi Rabb'il âlemin. Vessalatu vesselamu alâ Resûlina Muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihi ecmaîn.

Kendisini Allah'a davete adanmış, dinine hizmet etmeyi bir numaralı görevi kabul eden ve bizim Âsiye kadın dediğimiz hanımefendinin elbette imanı, ihlâsı, heyecanı en önemli ihtiyacıdır. Ama Âsiye kadının bir de ilim ihtiyacı var.

İlimsiz yol kat eden, kendi bildiğini okuyan ve nereye çıkacağı belli olmayan bir yolda devam eden insandır. Âsiye kadın ise, Allah'a gitmek ve Allah'a götürmek için uğraşır. Allah'a gitmek ve Allah'a götürmek isteyen, Allah'ı bilecek, Allah'ın Şeriat'ını bilecek, Allah'ın kullarını tanıyacak.

Bu bilgi, onun yaptığı işin sonu belli olan bir iş olmasını sağlar. Aksi takdirde Âsiye kadın kör bir gidişle gider, maazallah kaş yaparken göz de çıkarır. "Kazanacağım" dediği şeyi kaybedebilir. "Kurtuldum" derken neuzu billâh helak olabilir.

Bu sebeple Âsiye kadının bir bilgi ihtiyacı var. Bu bilgi herhâlde okuma yazma değil. Bir Müslüman'ın zorunlu olarak bilmesi gereken şeyleri, Âsiye kadın zaten bilecektir. Namaz kılmayı bilmesini zaten kastetmiyoruz.

Allah'a davet yolculuğunda insan psikolojisi, toplum sosyolojisi gibi bilgiler de elbette gerekli. Davetçi, kör gidiş gitmeyecek, hangi toplumda yaşadığını bilecek. Ama Âsiye kadının her şeyden önce, bir davetçi kadın bilgisi muhakkak bulunmalıdır. Zira Kur'an'ı Kerim'imiz herkesin anlayacağı bir şekilde; bilenler ile bilmeyenlerin aynı tutulmayacağını haber veriyor.

Zümer Sûresi'nin 9. ayeti hepimiz için bir ışıktır. Davetçi kadın için çok daha büyük bir ışıktır. **قُلْ** **هَلْ يَسْتَوِ الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ** "De ki, bilenler ile bilmeyenler bir olur mu?" Elbette bilmeyenler, bilenler ile aynı değildir. Namaz kılarken bile namazın fikhını bilenler ile bilmeyenler aynı değil. Hac ederken, haccı önceden öğrenenler ile öğrenmeyenler aynı değil. Allah'a davette de bir ilim muhakkak olmalıdır. Aksi takdirde Âsiye kadının büyük cihadı olan Allah'a davet, çok kısa bir zaman sonra kendi ekolüne, kendi cemaatine çağırdığı, kendisini putlaştırdığı, cenneti-cehennemi, Deccal gibi dağıtabildiğini düşündüğü büyük bir afete de dönüşebilir.

O yüzden Kur'an ve Sünnet bilgimiz, ashabı kiram bilgimiz her zaman acil bilgi kaynağımız olacak. Bunu bilenler ile yani Kur'an'ı, Sünneti, ashabı kiramı bilenler ile bilmeyenler asla aynı değildirler. Aynı olmaları tabî olarak da mümkün olmadığı gibi, bunu Allah da kabul etmiyor.

Yine Mücadele Sûresi'nin ayetlerinden bir hakikat daha ortaya çıkarıyoruz. Mücadele Sûresi'nin 10. Ayetinde; **يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ** "Allah, sizden iman edenleri ve ilim sahiplerini derece derece yükseltiyor." Bu ayetten ne anlaşılıyor? Mü'min insan elbette imanı ile değerlidir. Elbette iman bir değer kaynağıdır. Ama davetçi olarak ilerleyeceksen, davetin ilmini bileceksin.

Davetçi kadın, anne olurken bile çocuk doğurma, büyütme bilgisine sahip olması gerekir. Manen insan doğuracak birisi, nasıl bilgi sahibi olmadan bu işi yapabilir? Allah imanı, mü'minin yürececeği sebep olarak önümüze koyduğu gibi, ilmi de bir sebep olarak koymaktadır. **يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ**

أَتُوتِ الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ آمَنُوا مِنْكُمْ وَاللَّذِينَ أُوتِ الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ “Sizden Allah iman edenleri ve ilim verilenleri dereceler hâlinde yani mesafelerini artırarak yükseltmektedir.”

Bundan da anlaşılıyor ki; davetçi cihat ise cihat, davet ise davet, filanca iş ise filanca iş onun ilmini bilecek. Allah’a davet işinde kendisini adanmış Müslüman bir kadın da, bu vazifeyi kesinlikle üstlenecek. Hangi vazifeyi? İlimle yola çıkma vazifesini. Aksi takdirde başarı ihtimali düşük olan bir iş yapmış olur. O düşük başarısını, dedikodu ile kendisini abartmak ile hocasını abartmak ile taassup yapmak ile kör bir inatla, hasetle daha doğrusu şeytan nereden memnun olacaksa onun memnun olacağı şeylerle kendisini yüceltmeye kalkar. Allah muhafaza buyursun.

Buhari ve Müslim’in rivayet ettiği meşhur bir hadis-i şerifi bu ders ile beraber ezberleyeceğiz. Ama bu ezber böyle kulağımızda sesinin tekrar edilmesi için değil çalışırken ilmin bize ne kadar gerekli olduğunu anlamak için gereklidir. Kitap okurken, bir ders halkasına katılırken, bir ilim faaliyetinde bulunurken bu hadis-i şerif parolamız olmalıdır.

Buhari ve Müslim’in hadis-i şerifi yani muttefekun aleyh bir hadis-i şerifte Peygamberimiz, مَنْ يَرِدُ اللَّهَ بِهٖ خَيْرًا يُفَقِّهْهٖ فِي الدِّينِ “Allah kime iyilik murat ederse onu dinde fakih yapar.” Buyuruyor. Fakih, bilgili demektir. Bunu ben biraz daha günlük dilimize uyarlayayım: Allah kimin iyiliğini dilerse, din ilimlerinde onu ilerletir. مَنْ يَرِدُ اللَّهَ بِهٖ خَيْرًا يُفَقِّهْهٖ فِي الدِّينِ Kimi Allah hayır olarak iyilik olarak yükseltmek istiyorsa ona demek ki din ilmi veriyor.

Hadis âlimlerinin önderlerinden olan İbn-i Hacer’den bir yorum getirmek istiyorum bu hadis-i şerife dikkat ediniz bakın ne diyor şimdi. Hadis ne diyor? Kime iyilik istiyorsa Allah, yani o kuluna bir iyilik yapmak istiyorsa ona ilim veriyor. İbn-i Hacer diyor ki “ Demek ki kime ilim vermediyse, Allah ona iyilik vermek istemiyor demektir” diyor. Ters baktığında bu hadis-i şerifi tersten böyle görüyor insan. Allah kulunu seviyor, ona bir iyilik lütfetmek istiyor, ilim kazandırıyor. Bu formülü geriden oku, ilim kazandırdı demek ki Allah onu sevdi. Ters oku, ilim vermiyor Allah bu kuluna, demek ki o kulunu sevmiyor. İbn-i Hacer’den esinlenerek bu yorumu yaptık.

Burada, küçük bir dipnot bir kenara yazınız. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz مَنْ يَرِدُ اللَّهَ بِهٖ خَيْرًا يُفَقِّهْهٖ فِي الدِّينِ buyurdu. İbn-i Hacer de böyle yorumladı. Zaten bu yorum kendiliğinden de anlaşılıyor. İbn-i Hacer’e mâl etmeye gerek yok bunu. Ama şeytan “vay be, İbn-i Hacer böyle dedi ise biz battık. Tamam, siz serbestsiniz. O zaman ne yapayım ben. Madem öyle siz de İbn-i Hacer’i haksız çıkartmayın, okuyun hadi” diyecek hâli yoktur. Şeytan bunu yapmaz. Ne diyecek “Ne kadar doğru, İbn-i Hacer’in tespiti gerçekten doğru. Say bakalım doğudan batıya kadar kaç tane insan Fil Sûresi’nden Nas Sûresi’ne kadar ezbere biliyor? Aman Allah’ım! Sana Allah ne büyük ilimler vermiş. Fil Sûresi’nden Nas Sûresi’ne kadar biliyorsun, gusûl abdestini biliyorsun, teyemmüm bile bilirsin sen, geçen sene filan hadis dersine de katılmıştın. Sen bu kadar ilmi nereye koyacaksın, maşallah.”

Şeytan, elindeki bir bardak suyu okyanus gibi gösterebilir. “Ben Fil Sûresi’nden aşağısını biliyorum ama Allah’ın ne kulları var ki Fil Sûresi’ne gelinceye kadar doksan beş sûre daha biliyorlar. Ben niye Fil Sûresi’ne kadar gelen doksan beş sûreyi bilmediğimi düşünmüyorum da Fil Sûresi’nden sonraki dokuz sûreyi düşünüyorum? Demek ki ben aldanıyorum.” demesi gerekirken diğer türlü dedirtir. Tıpkı ne gibi? Mesela; herkes bilir ki Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz gıybeti

haram etmiştir. Kur'an haram etmiştir ve "ölü eti yemek gibidir" diye hüküm koymuştur. Bir kadın tatlı tatlı gıybet ettiğinde, "gıybet haramdır" diye ikaz edilecek olsa, hemen yorum ne oluyor "ne kadınlar çırılçıplak dolaşıyorlar. Allah muhafaza buyursun. Elhamdülillah babalarımız, annelerimiz bizi örtülü dolaştırıyor şükürler olsun, hiç ben açık gezdiğimi hatırlamıyorum"

Biz gıybeti konuşuyoruz. Nereden tesettüre girdi bu konu? Şeytan ne yapıyor? Buradan yuvarlandığını mı gösteriyor? "Bak kuş gidiyor oradan" diyor. Hakikaten kuş oradan gidiyor, sen ona bakarken daha hızlı yuvarlanıyorsun. İnsan, din konularında, Şeriat konularında kendinden daha iyilerine bakar. Dünya konularında da kendinden daha beterine bakar. "Benim arabam yok, başkalarının ayakkabısı da yok. Şükürler olsun benim ayakkabım var" der. "Ben namaz kaçırmıyorum; ama başkaları teheccüd de kılıyor" demek gerekir. Bunu günlük hayattan örneklendirdim. İlimde de aynı şey geçerlidir.

Elbette ve elbette sadece Fil Sûresi'ni bilen bile Firdevs A'lâya kadar onunla yükselir. Buna itiraz yoktur. Gusül abdestini bilmek bir dünya eder. Dinimizin basit denebilecek tek bir kelimesi yoktur elhamdülillah. Dinimizin, yüzde yüz her kelimesi dindir, değerlidir. Ama insaf edip, sana Allah'ın verdiği zekâ, kapasite, yetenek, imkânlar açısından bulunduğun ilim seviyesi ile elde edebileceğin ilim aynı mı? Bir kere her yerde ilim öğrenebileceğin bir toprakta yaşıyorsun. Evet, Şeriat Devleti değil, ama Şeriat'ın rahat öğrenilip öğretilbildiği bir yerdesin.

Sen kendini nasıl filan zulüm altındaki, askerlerin gelip her akşam evlerini denetledikleri insanlarla kıyas edersin ki? Kapasiten, Allah'ın sana verdiği imkânlar ne kadar ilim öğrenmeni gerektiriyordu ve sen ne kadar biliyorsun? Bir bunu ölç. "Evet, hakikaten bu kadardı. İstesem de başka bir şey öğrenemezdim zaten" diyorsan vicdanın rahat etsin, otur.

Allah'a davet vazifesi yapmak, Âsiye kadın olmak bir ilim gerektiriyor. "Yahu Âsiye kadınlık neyime gerek benim, ben Müslüman kadın olayım yeter" de, tamam o zaman bir itiraz yok. Otur vicdanın ile baş başa kal. Ama Âsiye kadın olmak istiyorsan, sözü bereketli, bakışları etkili, hareketleri duygulu bir hanımefendi olmak istiyorsan yapacağın tek iş var. Onun gerektirdiği ilave bilgi sende muhakkak olacak.

Âsiye kadın olmak istiyorsun ama hâlâ gusül ve teyemmümden başka bir şey bilmeyerek bu işi yapmak istiyorsun. Senin evinde kek yapacak un yok, yağ yok, şeker yok. Sadece pişirecek kadar fasulye var. Sen "hem bir fasulye yemeği yapayım, hem de güzel bir kek yapayım" diyorsun. Ne ile yapacaksın keki? Kekin lafı var kendisi yok. Evet, senin guslü bilmen, karnını doyuracak bir fasulye gibi bir nimet. Tamam, ona bir itiraz yok. O zaman Âsiye kadınlık iddia etme. Allah'a davet vazifesi icra etme.

Sen önder, Meryemleşmiş, Âsiyeleşmiş kadın olmak istiyorsan bu bir seviyedir, bu bir farklılıktır. Bu farklılığın içini doldurman gerekiyor. Eğer içini dolduramazsan, kendine de zulüm edersin. Niye zulüm edersin? Çünkü kendi kendini bile bile uçurumdan atacaksın. Dolduramayacağın bir kovayı taşıyorsun sen. O zaman ilim, ikiye ayrılacak. Senin zaruri dinin ile ilgili bilgin olması gerekir. Âsiye kadın ol veya olma, mü'min olman, namazı, orucu, Kur'an okumayı bilmeni gerektiriyor. Abdesti, tahareti bilmeni gerektiriyor. Bunları zaten bileceksin. Bunları bildikten sonra bir sorun yok. Mesafen yükselecek, daha yükseklere çıkacaksın yani Âsiyeleşeceksen, hoca hanım olacaksın taşıma suyu ile değirmen çeviremezsin. O zaman, hoca hanımlığın gerektirdiği bilgiye sahip olacaksın.

Çarpıcı bir örnek vermek istiyorum. Bir hanımefendi hususi randevu alıp geldi. Çok duygusal, size özellikle anlatayım, sizin için ibret olsun. Bir soru sordu. Sorusu kadınların özel halleri ile ilgili, bir miktar her kadının başına gelmeyen, nadir sorunlardan birisiydi. Erkekler zaten onlarla ilgili bir mesele olmadığı için onu hiç bilmezler. Müslüman kadınlardan da elli kadından belki ikisi üçü karşılaştığı için, her ilmihâlde yazılan bir bilgi değil. Kadın ilmihâlde belki daha rahat yazılan bir bilgi.

Dinledim sorusunu cevap verdim. “Bir araştırma yapmayacak mısınız hocam?” dedi. “Neyi araştıracağım” dedim. “Çok çabuk cevap verdiniz” dedi. Dedim ki “Hanımefendi, sizin randevunuza değer bir konu değildi bu. Telefonda da sorulabilirdi.” dedim. “Boşuna ezilip büzüldünüz sorarken, çok basit. Evet, üç gün sayacaksınız beş gün saymayacaksınız. Bu kadar basit bir kelimeydi bu “Afedersiniz, ben yanlış mı anlattım bilemiyorum. Bir daha anlatayım” dedi. “Bir daha anlat hanımefendi” dedim. “Tamam, bu anlattığınızın cevabı cümlelerin yarısında var zaten” dedim. “Benim tereddüdüm şundan kaynaklandı” dedi. “Ben dört senedir bir Kur’an kursunda bir hocahanımdan Kur’an dersleri okuyorum. Aynı hocahanım bana tarikat dersi de tavsiye etti. Tarikatıma da yardım ediyor. Bu olay başıma gelince ona sordum. Biz ona hep hocahanım diyoruz, bizi azarlıyor, çocuk eğitimi konusunda teşviklerde bulunuyor, güzel Kur’an okuyor, her ay hatim indiriyoruz onunla. Bana dedi ki “bacı bunlar böyle hoca olmakla bilinecek şeyler değil, uzun araştırmalar gerektiriyor. Bunu çok uzun araştırmamız gerekiyor” Ben de ona dedim ki “günlerim sayılı, ben namaz kılacağım, benim namazım var.” “Senin namazın olabilir ama bunu araştırmamız gerekir” dedi. İki gün bekledim. Bugün son günüm, çok sıkıştım. Onun için geldim” dedi. “Başka bir konu görüşmüş olmayasınız” dedim. “Hayır hocam bunu görüştük. Ben iki gündür bunun cevabını bekliyorum” dedi. “Sizden rica ediyorum, siz gidin hoca hanıma ‘ben bunu sordum, bana böyle dediler’ deyin bakalım ne diyecek size” dedim. Çünkü, belki onun anlattığı daha derin bir mesele vardır. Benim dikkatimi çekmemiş, bir erkek olarak ben anlamamış olabilirim.

Bir saat sonra telefon etti. “Hocam tamam o da öyleymiş. Araştırınca o da o sonucu elde edecekti zaten” dedi. Şimdi bu neyin örneği? Biliyor musunuz? Bunu sadece o şahsı sizler tanımadığınız için, ben de aslında tanımadığım için anlatıyorum, herhangi bir şekilde gıybet yapmıyoruz çünkü muayyen bir şahsı konuşmuyoruz. Bunu cahillik ve paketlenmiş cahillik diye ikiye ayırarak anlatabiliyorum. Bu hoca hanımınki paketlenmiş cahillik. İnsanlar dört sene boyunca sana derse gelmiş, sana “hoca hanım” diyor. Onlara tarikat dersi verebiliyorsun. Artık yani belli bir mesafen var. Ama tarikat, hatta dört sene okutulacak Kur’an’ı Kerim zarurât-ı dîniyyeden değildir.

Dört sene ne okuttun bu kadınlara sen? Her ay hatim indirtiyormuşsun. Hatim indirmek zarurât-ı dîniyyeden değil ama o kadının o hâli yüzde yüz zarurât-ı dîniyyedendi. Ne demek zarurât-ı dîniyyeden? Yani o olmazsa din olmaz. Bu kadın aksi takdirde cünüp gezecek. Kadının cünüp gezmesi mi önemli bir konu, o ay hatim indirmesi mi önemli bir konu? Hatim indirmek çok önemli bir konu değil ki, cünüp cünüp Kur’an da tutamayacak zaten. Tutsa belki de vebale girecek. Kasten tutsa maazallah ağır vebale girecek. Burada paketlenmiş cahillik var. Bir de üzerindeki cahilliği paketliyor. Ne olur ne olmaz herkes tutmasın diye. Davetçi, kadınların özel hâllerini bilmeyen kadınlara kalkıp da “cihadı çıkın, mallarınızı infak edin, bileziklerinizi sadaka verin” diye konuşmamalıdır. “Al bileziklerimi, ben şöyle bir günümdeyim. İnfak etmeme engel mi o günüm” diye bir soru sorduğunda “Vallahi ben bunu bilmem. Ben bilezik toplarım sadece” mi diyeceksin?

Bizim temel dini bilgilerimiz var. Bunları her Müslüman bilecek, davetçi daveti ile ilgili olan boyutu da bilecek. Ben, bayanlar ile ilgili bir fıkıh meselesini sadece bayanlara mahsus fıkıh meselesini

bilmesem, “bunu bilemiyorum akşam araştırayım” desem bu bir ayıp olur mu? Benim için olur, başka bir hoca efendi için olmaz. Niye olmaz? Çünkü ben, Medyenli İki Kız Davetçi Okulu diye bir okulun açılmasına ön ayak olmuşum, şu kadar Müslüman kızı çağırmışım, “size acil dini bilgilerinizi öğreteceğim” demişim. Benim oturup ders çalışıp, bu çağırdığım insanların muhtemel bu sorularını hazırlamam gerekir. Ama bu bayanlardan biri bana çıkıp “hacamat yapılırken tentürdiyot mu süreceğiz, oksijenli su mu süreceğiz?” dese, “ne bileyim, banane hacamattan” derim. Hacamatın Sünnet olup olmadığını bilirim, nasıl yapılır bilmem. Benimle ilgili bir şey değil bu.

Bu çünkü herkesle ilgili bir olay değil. Ama hangi kadın ile karşılaşsam karşılaşayım kadınların özel hâlleri ile ilgili konu, her kadın ile ilgilidir. Yaşısıyla da ilgili, genci ile de ilgilidir. Evlisiyle de ilgili, bekariyla da ilgilidir. “Ya ben hanımlar ile ilgili meseleleri bilmem, Medyenli İki Kız Kursu da açmıyorum, dolayısı ile siz bana namazı sorun” der bir kenarda dururum. “Hayır, hanımefendiler ile ilgili ben Medyenli İki Kız Kursu açtım, hoş geldiniz sefa geldiniz. Ama kadın sorusu sormayın” diyemem. Ne demek kadın sorusu sormayın. Tek hakkım olur “şuanda bunu anlayamadım, bana bir gün süre verin araştırayım geleyim” derim.

Çünkü hemen bilmek herkesin harcı değil, herkes Ebu Hanife değil, kaldı ki Ebu Hanife’nin de “bilemiyorum” deyip Ebu Yusuf’a, Muhammed’e sorduğu soruları oldu. Hemen bilememek belki kabul edilebilir. Ama “ben bundan anlamam” demek benim için kabul edilemez. Öbür hoca efendi için makul bir gerekçe olabilir. Hanımefendilerden herhangi biri de Müslüman genç kızların karşısına çıktığında, mesela sizler yarın öbür gün yirmi tane, on beş-yirmi yaş arası genç kızın karşısına çıktığınızda size ergenlik ile ilgili soru sorduklarında “bunları nereden çıkardınız, boşver bunlardan biz anlamayız. Bunları psikologa sorun” diyemezsiniz. Psikolojik bir vaka değil ki bu.

Evet ergenlik çağının, psikolojik, psikiyatrik, tıbbi olan boyutları var. Yani sivilcelerini nasıl tedavi edeceğini sana sorarlarsa, sal doktora gitsin. Cildiyeceye gönder. Ama onun manevi buhran boyutu, gusül ile ilgili boyutu, eğitimle, neler okuyacağı ile ilgili boyutu, arkadaşlık ile ilgili boyutu yüzde yüz davet erbabı bir hanımefendinin anlatması, cevaplandırması, ikna etmesi gereken sorulardandır.

Ergenlik çağında, arkadaşlığın niteliği konusunda bir seminer veremeyeceksen, sen kendine hoca efendi diye bir isim veremezsin, hoca hanım olamazsın sen. Çünkü gençler senden tıraş olmayı mı öğrenecekler? Kuaförlük kursuna mı gelecekler? Kiminle nasıl arkadaşlık yapmaları gerektiği konusunda, arkadaşın değeri, niteliği konusunda onlara bir saatlik bilgi vermek zorundasın sen. Kötü arkadaşın boyutunu anlatmak zorundasın.

Bu asırda, Medyenli İki Kız Kursu’ndan mezun veya değil hoca hanım diyen biri Kur’an okutuyor olsun, elif cüz okutuyor olsun, ilmihâl okutuyor olsun, bir tarikat dersi veriyor olsun kim olursa olsun, iletişim dünyasının sorunlarını gençlere anlatacak bir bilgi sahibi değilse, hoca olarak masalara oturma hakkına sahip değildir. Çünkü bu zaruri bilgilerdendir.

Bununla biz neyi kastediyoruz? “Çocuklar, internet çok kötü, telefon çok kötü, aman kanser de yapıyor” bunu kastetmiyoruz. Bunu zaten insanlar biliyor. Telefonun üzerinde de yazıyor “kanser yapar, zehir yapar” diye. Sigaranın üstünde de “zehirlidir” diye yazıyor. Senin vazifen, nerede yaşıyorsun sen; köyde, köye göre, nerede yaşıyorsun şehirde, şehre göre, nerede yaşıyorsun büyükşehirde, büyük şehre göre, kimlerle oturuyorsun gençlerle, gençlere göre, kimlerle oturuyorsun ihtiyarlarla, ihtiyarlara göre diye bilgisayar ve iletişim dünyası diye bir seminer vermek zorundasın.

Tek hakkın var. “Bu bana şimdi söylendi, akşama kadar izin verin not tutayım” dersin. O bilgiler senin mutfağında karmaşık olarak hazırdır. Bir iki saat izin istersin, dosyalarını karıştırırsın, Medyenli İki Kız Kursu’nda bu konuları yazmışsındır zaten. Misafirler nasıl telefon edip “sana çay içmeye geliyoruz, saat beş, yedi de oradayız” diyorlar. Bu iki saatte sen mutfakta öteden beriden bir misafir masası hazırlıyorsun. Hoca hanım da davetçi kadın da böyledir. İki saat içinde seminerini hazırlayacak. Yani gençler toplanmış, onlara Cüneydi Bağdadi Hazretleri’nden menkıbeler anlatıyorsun. İhtiyarlar toplanmış aynısını anlatıyorsun. “Çocuğu kaybolmuş kadınlar” diye bir seminere çağırılmışlar seni, orada Cüneydi Bağdadi’nin müritlerini nasıl bulduğunu anlatıyorsun. Böyle din olmaz, böyle davetçi olmaz. Herkese göre şekil alan kılıbık davetçi de olmaz ama herkesin derdini anlayan ve çare üreten davetçi olur.

Bu sebeple, ilim dediğimiz zaman biz ilmi ulu orta süründüren bir anlayış istemiyoruz. İlimin kıymetini bilen ve bu kıymeti insanlara sunmasını bilebilen birini istiyoruz. Elbette hepimiz Ebu Hanife olacak düzeyde değiliz. Allah nasip etmedikçe o olmaz zaten. Ama biz, lokal Ebu Hanifeleriz. Ne demek lokal Ebu Hanifeler? Bugün Ebu Hanife gelseydi bu dünyada, yapacağı iş neydi, sigorta sorununu çözmeye yardım edecekti. Kadınların tıp okuyup okumayacakları ile ilgili fetvalarını verecekti. İnternette neler helal, neler haram onları konuşacaktı. Gençlerin annelerini babalarını üzmeleri ile ilgili konuları konuşacaktı. Çünkü Ebu Hanife’nin çağında, bir Abbasiler zulmü vardı, Emeviler zulmü vardı. Ömrünün ilk yıllarında Emevilere karşı çalıştı. Sonra Abbasiler’in fitne fesadına karşı çalıştı. Âlim yetiştirmek gerekiyordu, âlim yetiştirdi.

İşe yarıyor olmak önemli, dağın altında maden olmak önemli değil. Kuyumcuda bilezik olman gerekiyor. Ebu Hanife bu asırda gelseydi internet ile uğraşacaktı. Ama o kafa ile Allah’ın izniyle bundan bin iki yüz elli sene önceki Ebu Hanife’nin o imanı ile gelse, herhâlde internet önünde ömrünü zayi edip ahiretini helak edecek bir Ebu Hanife olmayacaktı.

Bu zamana göre, yine takva, yine Allah’ı büyütme isteyen, Allah’a karşı kendisini toprağa sürülmüş bir kul olarak gören Ebu Hanife olacaktı. Ama cihadını internet üzerinden yapacaktı. Gençleri, internete karşı, cep telefonuna karşı koruyacaktı. Aileyi takdis edecekti, aileye önem verecekti. Yani bu asırda bela neyse, o belaya karşı çözüm üretecekti. Ebu Hanifelik budur zaten.

Dolayısı ile sen lokal Ebu Hanife olursan sana ne gerekli köyde? Sen köy yerinin davetçisisin. İnsanlar süte su katıyorlar. Senin orada banka faizini anlatman gerekmiyor. Orada faizden beter bir hile var, süte su katıyorlar. İnsanlar kiraz yetiştiriyorlar. Fabrikalar diyor ki, “bir ton suya yüz gram bu ilaçtan katacaksın” diyor. Onlar iki yüz elli gram katıyor daha büyük olsun, kilo yapsın diye. Sen de bunu görüyorsun, senin vazifen orada, filan Yahudi filan ülkede şu zulmü yapıyor diye anlatmak değil, bahçede Allah’tan nasıl korkulur onu anlatmandır. Lokal Ebu Hanife o demek.

Davetçi her bilgiye sahip olamaz. Zaten davetçinin kapasitesi buna uygun değil. Davetçi ilim adamı değildir çünkü. Davetçi ilim adamlarının alt yapısını hazırlayan insandır.

Hanımların bu davet mücadelesinde ilim açısından önümüze çıkan sorunları var.

Birincisi; gerçekten son elli senede Müslüman aileler, çocuklarının hoca hanım olmaları için çok uzun gayretler edildi. Ben 1990’lı yıllarda, Türkiye’de 28 Şubat diye anılan meşhur günlerde bir hoca efendinin yanında bulunuyordum. Bir söz arasında dendi ki “medreselerin durumu nedir?” Bin iki yüz medreseleri varmış İstanbul’da. Evet, bunların çoğu ev ama her evde beş kişi olsa kiminde elli-

yüz kişi var tabi. Sadece İstanbul'da bin iki yüz medrese varmış. Ne muhteşem bir şey bu elhamdülillah.

Yani Müslümanlar gerçekten çok büyük bir yatırım yaptılar. Belki Osmanlı'nın altı yüz senelik büyük döneminde yetiştirilmiş, okutulmuş hanımların, yüz katı son elli senede bizim memleketimizde okutuldu elhamdülillah. Tesettürü ile himmeti ile gayreti ile yetiştirildiler. Bunu reddetmek büyük nankörlüktür. Bunu asla reddedemeyiz maazallah. Fakat bazı sorunlar ile karşılaştık. Bu sorunları bizim bilmemiz gerekiyor ki, bunlara cevap verelim.

Birincisi, bu okutulan hanımefendi kızlarımızın çok önemli bir bölümü üzerlerine şu kadar emek verildi, bu kadar gayretler edildi, ilmi hâller okutuldu, Arapça öğretildi, tefsir öğretildi. Mesela Neseî Tefsiri'ni satır satır okuyan hanımefendiler gördüm ben. Hafızlıktan sonra, Arapça'dan sonra, ilmi hâllerden sonra baştan sona koca bir tefsiri okumuşlar. Gurer ve Durer büyük bir Hanefî fıkıh kitabıdır. Hoca efendiler, hanımefendiler arasında bunu okumuş insanlar gördüm. Fakat bu bahsettiğim kitaplar bir İlahiyat Fakültesi'nde dört senede belki adı görülmeden mezun oluyor öğrenciler. Öyle kitaplar bunlar yani. Büyük kitaplar okunmuş, bu büyük bir nimet.

Tekrar ediyorum. Koca Osmanlı'nın, İslam devleti olmuş bir Osmanlı'nın döneminde altı yüz senelik yetiştirilmiş kadınlardan çok daha fazlası, 1950-2000 yılları arasında Türkiye'de yetiştirildi elhamdülillah.

Fakat sonra bazı sıkıntılar ile karşılaşıldı. Birinci sıkıntı, bu hanım kızımız on yaşında alındı, kimisi beş yaşında okula gönderilmeden medreselere alındı. Bunlar evlendikleri gün on-on beş senelik bir emek, medresede bir sandığa koyuldu. Bu hoca hanım evlendi. Dualar, törenler ile evlendirildi gitti. "Nerede hoca hanım? Hoca hanım evlendi" Gerçi bu işler ile çok ilgilenen bir hoca efendi ile bu konuyu görüştük. Hatta bu meseleyi hazırlarken "hocam, en çok nelerle karşılaşıyorsunuz? Ders yapacağım. Malumat verin, ben de mütalaama ilave ederim" dedim. "Not al o zaman" dedi. "Benden bu güne kadar kim kız istediye, bizim kızlar hep hafız, Arapça biliyor" dediğimde "biz zaten medrese açmak için istiyoruz" dediler. "Hep bir medrese açacağız hoca hanıma" dediler. Bizim medreseden gitti, bir daha bir şey açmadılar. Evlendi de balayından gelecek, sonra açacak, sonra hamile onun için açamıyor. Doğum yaptı çocuğuna acıyor, onun için açamıyor, çocuğu hasta oldu, kaynanası hacca gitti. Zaten bir-iki sene koptun mu bir daha ilim "gel ne olursun barışalım" demiyor. Sen hafif soğudun mu ilim çekip gidiyor." Bu birinci sorunumuz oldu.

İkinci olarak şöyle bir sorun ile karşılaştık. Hoca hanımı yetiştirdik. Hoca hanım Diyanet İşleri Başkanlığı'nda bir medresenin Kur'an kursunun hocası oldu veya sivil bir medresede hoca hanım oldu. Ne büyük nimet. Rızık garanti elhamdülillah. Fakat baktık ki hoca hanım sabahleyin sekizde gidiyor, yirmi tane talebesine güzel Kur'an öğretiyor, ikide evine geliyor. Ama o talebelerinden birinin düğünü rezil bir şekilde yapıyor. Hoca hanım hiçbir şey demiyor. Nedenini sorduğunuzda da "Ben onların Kur'an hocasıym" diyor. Bir Kur'an öğretiyor ama Kur'an hayattan kopuk Kur'an.

Hâlbuki o yetiştirilirken tam bir ansiklopedi gibi yetiştirilmişti. Pratiğe döküldüğünde bakıyoruz ki ansiklopedinin bir maddesi bile olmamış. Böyle bir sorun ile karşılaştık. Yani bin hoca hanım yetiştirildi. Bu, bin hoca hanımdan dokuz yüz tanesi bir alanda kaybolup gittiler. Geri kalan yüz tanesinin de sözünü ettiğim şekilde boş bir alanda ya da "sadece Kur'an öğretiyorum ya da yazı dersi veriyorum ben" gibi İslam'ı bir köşesinden tutup kaldıran bir hastalık peydah oldu hanımlar arasında.

Üçüncü bir mesele, yani bir bayan yirmi sene bir medresede kalıyor. Yirmi sene sonra o da bir medrese açıyor. Derslerini dinliyorsunuz, hikâyeler, hurafeler, menkıbeler, dedikodular. Be kadın, sen tefsir okumuşsun, ilmihâl okumuşsun, fıkıh okumuşsun, Arapça şu Allah'ın dininde hikâyeden başka bir şey yok mu?

Tabiki hikâye, kadın mantığına yatkın oluyor. "Bir varmış Allah dostu" diye başlıyor o Allah dostunun hikâyeleri bitmiyor bir daha. Kendi aralarındaki hikâyeleri anlatıyorlar. Herhâlükârda bu başımıza bir felaket olarak geldi. Yani yetişmiş davetçi kadınların, bilgilerini niye kullanamadıklarını anlatıyorum.

Dördüncü bir gerekçe, medreselerde yetiştirilmiş olmaları, -mecburen belli bir disiplin altında yetiştirilmeleri gerekiyordu- bir nevi baskı gibi anlaşıldı. Hoca hanımın, o medreseden mezun olduktan on dakika sonra kıyafetinden düşüncesine kadar her şeyi değişiyor. Biri hikâye anlatıyor. Biz Müslüman hanımefendilerin çağdaş kültürün etkisinde eriyip gitmelerini de ilim açısından sakıncalı buluyoruz.

Bize ne gerekli peki? İlim talebesinin elde ettiği ilmi, sonuna kadar değerlendirmesi gerekir. Aksi takdirde vebalden kurtulamaz. Yani bir hoca hanım olur. Bir yerde Kur'an öğretebilir. Ama yıllar oluyor, bir medresede hoca hanım Kur'an öğretiyormuş bayağı da derin öğretmiş. Benden rica ettiler. "Bize bir gün ders verir misiniz" dediler. Ben de "olur" dedim. Buradan kalktım Anadolu Yakası'na gittim. Hakikaten yani kadıncağz kendi evini çok güzel medreseye çevirmiş. Üstelik de siyasi olarak çalkantılı günlerdi o zaman. Orada bir konuşma yapacaktım. Sonra içeri girerken "bir şey rica edeceğim hocam" dedi. "Benim nefsim ağır gelecek belki ama beni bir imtihan etsene. Ne öğrettiğime bir baksana" dedi. "Nasıl?" dedim. "Yani sen olsan böyle mi öğrettirdin? Bu kadınlar her gün buraya geliyorlar. Her gün burası basılıp, toplanıp minibüs ile karakola götürülme ihtimalleri var. Hepimiz tehlikeye giriyoruz" Ben de "olur, yalnız sen gelme, senin yanında bana cevap vermezler" dedim. "Ben size çay yapma bahanesi ile çıkarım" dedi.

O gün, otuz kişi kadar talebe vardı. Bir o kadar da ben geleceğim diye misafir çağırılmışlar. Bir yarım saat kadar konuştum. Konuştuktan sonra dedim "hanımefendiler, sizce sakıncası yoksa size bazı sorular sormak istiyorum. Konuştuğumu ne kadar anladığınızı değerlendirmenizi rica edeceğim" dedim. "Olur, olmaz" diye bir cevap gelmedi. Ama ben yine de sordum. "Tefsir okuyormuşsunuz" dedim, "evet" dediler. "Size tefsirden bir soru sormak istiyorum. Hangi sûreyi okudunuz?" dedim. Çok enteresan hanımefendiler, Kur'an'ı Kerim'in tefsiri olarak son on cüzünü okumuşlar. Muhteşem bir şey! "Size bir soru soracağım" dedim. "Kur'an'ı Kerim'de Fetih Sûresi var. Okudunuz mu" dedim. "Okuduk" dediler.

Fetih ne demek? Ne demek olduğu belli. Ben de izah ettim. Bu Fetih Sûresi Peygamber aleyhisselama zorla bir anlaşmanın imzalatıldığı, Ömer bin Hattab'ın bile "bu ne biçim anlaşma" dediği bir olayı anlatıyor. "O sûrenin adı fetih değil, mağlubiyet olması gerekiyor. Sizce bir çelişki yok mu hanımefendiler. Bu sûrenin ismi yanlış olmasın? Hani olur ki rivayetler karışmıştır da mağlubiyet sûresi olması lazım iken Fetih Sûresi olmuş olmasın?" dedim. Cevap gelmedi. Tabi cevap çok üzücü. Dedim ki "hanımefendiler utanıyorsanız, benimle konuşmak istemiyorsanız başka mesele. Katılıyormusunuz lütfen cevap verin."

Birkaç dakika sonra böyle bir yanlışlığın muhtemel olduğu raporunu çıkardık oradan biz. Ben bu soruyu sorarken yirmi tane daha soru kaydattım araya. Çıktık, hoca hanımın eşi de geldi. Oğlu

falan hafız, geldiler. Çay hazırlamışlar. Dedim “hanımefendi senin talebelerin Kur’an’da yanlışlık olacağını düşünüyorlar” dedim. “Estağfurullah” dedi. “Elbette estağfurullah” dedim. “Sadece on dakika içinde bir yanlışlık olabilir Kur’an’da dedirttim ben onlara” dedim. Sen henüz buğdayı öğütmeden, börek yapmaya kalkmışsın. Un yok senin elinde, buğdaydan yapıyorsun. Buğdaydan çorba olur, yemek olur ama börek olmaz” dedim, izah ettim. “Senden sonra böyle böyle yaptım” dedim. Kadıncağız ağladı. “Bana tefsir okuttular, ben de onlara okuttum. Günün birinde böyle soru sorulacağını bilmiyordum” dedi. Eşi de dedi ki “ sen fitne çıkartmışsın, fitneye kim dayanır ki” dedi. Dedim ki; “Elbette, ben zihinlerinde fitne çıkardım. Sonra da toparladım bunu. Ama şeytan size soracak mıydı ne yapabilirim bugün diye?”

Bu kadınların Kur’an’a teslimiyeti yok henüz. Dedim ki “hoca hanım, ben onlara kocalarının bir kere daha evlenmelerini ne dediklerini sorsam ne cevap alırdın?” “Hiçbir cevap alamazdın seni yollarlardı” dedi. Hani sen tefsir okutuyordun? “Ben o konuya hiç girmedim bile ” dedi. “Niye girmiyorsun?” dedim. Bu kadının cennete girip girmemesi ile ilgili bir konu bu. Kadınların zaten cihat mesuliyetleri yok ki. Kadının en pımpirik noktası budur. Başının belası bu, şeytan buradan gıdıklıyor hep. Önce Allah’a teslimiyet, peygambere teslimiyet öğretilmemiş bir kadın, hangi ayete itiraz etmeyecek ki? Sıkıştığı her ayete itiraz edecek.

Demek ki bir seviyelendirme, öncelikli konular belirleme mecburiyeti var. Önce iman aşıla, sağlam bir iman olsun. Sağlam iman ile hangi ayeti okursan oku sen tefsir ezberletmişsin, okutmuşsun, seri konferanslar vermişsin. Fakat bunu suyun üstüne yazmışsın. Kur’an’ın üstüne yazı yazmışsın. Sonra güneş çıkınca kar da gitti, senin yazı da gitti oluyor.

Davetçi hanımefendilerin dikkat edeceği canlı örnekler veriyorum. Bunları kitaplarda okumadım. Benim karşılaştığım olaylar gibi belki yüz tane olay sayabilirim şimdi. Bu sebeple Âsiye Hanım için, Âsiyeleşmiş, Ümmet’ine hizmeti kendisine vazife edinmiş hanımefendi için hangi ilmi kastediyoruz?

Birincisi; her şeyden önce kadınların özel hâlleri ile ilgili konular başta olmak üzere davetçi kadın fıkıh bilgisine sahip olacak. Bu fıkıh bilgisinin yüzde otuzu en az, kadınların özel fıkıh olacak. Bu konuda elli tane kitap okuyup yüz tane konferans vermiş olacak, seri olacak. Kadın soruyu sormadan cevabı aklında hareketlenecek. Bir erkek hoca için yılda bir defa sorulur belki ama o her gün yüz defa cevaplandırmış gibi cevaplandırarak. Birinci ilim bu. Davetçi kadına ilim gerekli dedik, bu ilmi kastediyoruz.

İkincisi, Allah’ın kitabına dair bilgisi olacak. Bunları önem sırasına göre kaydediyorum. Bir-iki önem sırasına göre kaydediyorum. Dikkat ederseniz Allah’ın kitabına dair bilgiyi ikinci sıraya aldım. Bu bilgi ne olacak? Bir defa bir buçuk dakikada medleri, gunneleri, ihfalarına dikkat edilerek medd-i lazımları, medd-i linleri yapılarak bir buçuk dakikada bir sayfa Kur’an’ı yanlışsız okuyacak kadar seri Kur’an okuyacak. Bu ölçü çok önemlidir. Bazı insanların çene hareketi zayıftır. Onlar için iki dakikaya çıkartabiliriz bunu. Ama yuvarlayarak yirmi saniyede de okursun. O değil. Bir hoca dinleyecek, “bu kıraat uygun kıratır” diyecek. Seri okuyuş nasıl yapıyorsa, hangi okuyuş caiz ise en hızlı okuyuşla o şekilde okuyacak. İki dakikada Kur’an’ı Kerim’i okuyacak ve herkesin ezber bildiği yaygın olarak ezber bilinen, farz olarak bilinecek bir Fatiha Sûresi vardır gerisini bilmek farz değil ama herkes kısa sûreleri bilir. Mesela Mülk Sûresi’ni bilmesi, Yasin-i Şerif’i bilmesi, Fetih Sûresi’ni bilmesi, kadınların Nur Sûresi’ni bilmesi, Nîsa Sûresi’ni bilmesi yararlıdır. Eğer bu bilgileri bilirse, çok faydalı olur. Hâlâ ikinci

ilim konusunun maddelerini sayıyorum. Ezber bildiği yerlerin tefsirini Türkçe'den veya Arapça'dan bilecek.

Aynı şekilde davet ile ilgili konuları muhakkak Kur'an'dan kaynaklandırarak. Mesela, Kur'an'ı Kerim'de "sizden Allah'a davet eden bir grup bulunsun" **وَالْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ** bu ayeti o ezber bilecek. "Ey insanlar, Allah'tan hakkı ile korkun. Müslümanlıktan başka bir şey ile ölmeyin." **وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ** Bu ayeti bu şekilde bilecek. **وَعَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا** Davetçinin lisanında "hepiniz Allah'ın ipine sarılın." Yani slogan olarak kullanılacak ayetler vardır. Bir tür slogan gibidir. Bunları metni ile beraber ezbere bilecek. Bu konuda Kurtûbî'nin görüşü de olsa bir görüşü muhakkak bilecek.

Davetçi bilgisini konuşuyoruz, Âsiye kadına zorunlu bilgileri konuşuyoruz. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in hadisleri hakkında bilgi sahibi olacak. Birincisi; "sünnet nedir, dindeki yeri nedir" bunu bilecek. İkinci olarak bu hadis-i şerifler ile ilgili yüz ile iki yüz arasında bir hadis-i şerif bilgisi olması gerekir. Bu hadis-i şerifleri ezbere bilecek. Hadis kaynakları hakkında bilgi sahibi olması gerekiyor. Davetçi bir kadın İmam Malik'in Muvatta isimli kitabı sorulduğunda "ikisi de tarihi bir kitaptır" diye cevap veremez. Pratik bilgi sahibi olacak. "Muvatta şu anlama geliyor. Evet, Muvatta hiç görmedim ben ama kaynak olarak ilmi değeri budur" diye bilmesi gerekir.

Hadis-i şerif ile ilgili kavram bilgisi sahibi olacak. "Sahih ne demek, senet ne demek, metin ne demek, mevzu hadis ne demek, mevzu hadis ile ilgili hükümler nedir" bunları bilecek. Aksi takdirde davetçi bir hanımefendi olarak birisi, Ramazan'da bir gazeteden okuduğu bir hikâyeyi karşısına çıkartır, donar kalır. Sen kaynaklandırmayı, mevzu hadis nedir, sahih hadis nedir bilmiyorsan "vallahi bilmiyorum bize böyle söylememişlerdi medresede" der tikanır kalırsın. Onu da günaha itmiş olursun, kendin de mahcup olursun. Bu dünya açısından da, ahiret açısından da yanlıştır. İyi bir hadis literatürü olacak ama hadis âlimi gibi değil şüphesiz.

Dördüncü konu olarak; sîret ve selef hayatı ile ilgili bilgisi olacak. Sîret-i Nebî'yi ezbere bilecek. Ama Sîret-i Nebî'den kastımız "Beş yüz yetmiş birde doğdu Peygamber aleyhisselam Efendimiz" değildir. Beş yüz yetmiş birde doğduğu çok önemli değil. Beş yüz yetmiş üçte doğsa ne olacak? Bir şey değişmiyor. Hangi topluma geldi, onu bilmek çok önemli. Onu bildiğin zaman sen, ne yapacağını da biliyorsun demektir. Sadece beş yüz yetmiş birde takılıp kalırsan, şimdi beş yüz yetmiş birde olmadığımıza göre, iki bin beş yüz yetmiş birde ne yapılacaksa onu düşüneceksin. Beş yüz yetmiş bir, kutsal bir rakam değil. Ama o peygamber, en azılı müşriklerin, çocuk katili müşriklerin içinde yaratıldı. Peygamberlik böyle bir görevdir.

Sîreti bu şekilde bilecek. Ashabı kiramı tanıyacak. Bu konuda kaynak ismi zikrediyorum. Kendehlevî'nin "Hayatü's-Sahabe" isimli kitabı tektir, bir tanedir ve rakibi yoktur. Çok muhteşem değerli bir kitaptır. Türkçesi çok iyi değil, özetleri var. Keşke Arapça'sından okuyabilirdiniz ama inşallah biz zannediyorum İbn-i Mâce okuyan kızlarımızla, Hayatü's-Sahabe'yi de bir gün okumayı ahitlemiştik. Evlenen gider ben tek kalırım bilmiyorum ama böyle bir ahit Bolu'daki kampta atmıştık. Ben o ahdimdeyim. Hayatü's-Sahabe inşallah okunacak, onu bileceğiz ki yolundan gittiklerimizi tanımış olalım.

Aynı şekilde Hayatü's-Sahabe gibi bir de diğer selef-i sâlihinin Hasan Basrî'yi, Said İbnü Cübeyr'i, Ömer bin Abdülaziz'i tanımayan davetçi olamaz. Biz selef-i sâlih'in diyelim içine sahabeyi de katalım. Tabiûn, Tebeit-Tâbiun, Nurettin Zengî'yi tanımak zorundasın. İmam Nevevî'yi bilmeyen,

Gazâlî'yi tanımayan herhangi bir şekilde davetçi olamaz. Bu asırdan da Hasan el-Bennâ'yı bileceksin, Seyyid Kutub'u bileceksin.

Beşinci ilim olarak da tevhid ilmini, akide ilmini, kelim ilmini ama kelamı kayıtlı olarak söylüyorum. Bu ilme dair de bilgin olacak. Bir şart; bu bilgin derin konularına dalmadan olacak. "Filan filozof, Allah'ın varlığı hakkında şöyle demiş" hiçbir zaman demeyeceksin. O konulara girmeyeceksin. Çünkü sen, davetçisin. Akademik bir çalışma yapmıyorsun.

Sen eğer filozofların tartışmalarına girersen sadece beyin bulandırırısın. İnsanların şüphesini arttırırısın. Sen sürekli umut veren, cennete davet eden, haydi Allah'ın cennetine diyen insansın. Elini şakağına koymuşsun "yani hanım ablalar bazı âlimlere göre de cennet yaratılmamış olabilir yeni yaratılacak. Bahçelerini de yeni dikeyordur melekler işte, herhâlde sulama yapıyorlardır meyve fidanlarına şimdi" böyle konulara giremezsin.

Kur'an'ın girmedığı hiçbir konuya girmeyeceksin. Sen Kur'an'a çağırıyorsun, Kur'an'da bu konu var mı? Yok. Bu senin bahsettiğin felsefe hadis-i şerifte var mı? Yok. Ebubekir biliyor muydu bunu? Bilmiyordu. Ebubekir'in bilmediğini tükürüp atabilirsin hiçbir zarar yok. "Yahu Eş'arî mezhebine cevabı imiş Matürîdî'nin" bırak âlimler uğraşsın. Sen Ebubekir'in peşinden git diyorsun, Ebubekir'in hayatında ağzına almadığı bir konuyu sen neden ağzına alıyorsun? Niye ashab-ı kiram ilk davette "tamam ya Resûlullah" dediler? Çünkü felsefesiz, sade bir davet yaptı onlara Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem.

Her insan, dalından kopardığı bir elmayı tatlı tatlı yer. Organik diye kabuğunu bile soymaz. Ambalajın içinde manavdan aldın mı yıkarsın, soyarsın, acaba zehirli mi, şu cins mi, bu cins mi" diye düşünürsün. Yani davetçi, dini felsefeye batıramaz. Hiçbir şekilde davetçi felsefe tartışmalarına giremez. "Yahu huriler erkeklere verilecek, peki kadınlara ne verecek Allah? Mücahitler mi verecek cennette. Adalet nasıl olacak" bu sorunun konuşulduğu yerde ağzını açmayacaksın sen. "Selamünaleyküm" deyip çıkacaksın oradan. Çünkü şeytan seni bataklığa çekiyor. Asla o bataklıktan çıkamayacaksın. Bu çok önemlidir.

Bir başka konu da, özet bir tarih bilgisi bilmesi gerekir. Selçuklu diye bir kavram bilmiyorsan sen, Nizamü'l Mülk kimdir, Melik Şah kimdir bilmiyorsan ayıp değil ama çok şey anlatamazsın. Biri sana çıkar der ki "Yahu hoca hanım. Laiklik, laiklik diye sürtüşüyoruz. Melik Şah da laiklik uygulaması yapan bir adam değil mi" der. " Tövbe tövbe Selçuklular Müslüman. Ne diyorsun sen" deyip kadını kovmak zorundasın toplantıdan. Hâlbuki doğru, Melik Şah ilk laiklik protokolleri uygulayan Müslüman liderdir. Bu yüzden de Allah'tan dünyada belasını bulmuştur, inşallah ahirete selim gitmiştir. Melik Şah'ı delirtti. Kim delirtti? Şeytan delirtti. Ne oldu? Bugün bile faturasını ödediğimiz hatalar oldu.

Az çok tarih bilecek ama davetçinin derinlemesine tarihe vakti yoktur. Ama Fâtımîlik nedir? "Fatıma annemizin ismi demektir, mübarektir" diyecek kadar aptal olmayacak. Böyle bir iddia çok cahilce olur. Yani "Fâtımîlik nedir" bunu bileceksin. "Selahattin Eyyûbî'nin fonksiyonu nedir" onu tanıyacaksın. Ama bütün bileceğin tarih, beş yüz sayfalık bir kitaptan büyük olmayacak. Bin dört yüz senelik tarihi bu kadar bilmen yeterlidir.

Siyasetten az çok anlaman gerekir. Birleşmiş Milletler ne demektir, birleştirilmiş milletler ne demektir bu farkı anlayacaksın. Dünya siyaseti bileceksin, yöresel siyaset bileceksin ama dalmayacaksın.

Müslümanların mevcut konjonktürel durumunu anlamayan, Müslümanları hangi İslam'ın büyüklüğüne davet edecek ki? İslam, insanlığı kuşatıyor. Âdem aleyhisselamdan son insana kadar senin tarihi siyasi bilgin, "Makedonya neresidir, Mozambik" neresidir diye sorulduğunda "Dünya'da bir devlettir herhâlde" diyemezsin. "Mozambik neresidir" bunu bilmek zorundasın. Niye Güney Afrika deniyor da Kuzey Afrika denmiyor bunu bilmek zorundasın. Afrika zaten güneyde, niye bir daha güney Afrika deniyor, bilmek zorundasın. Amerika Birleşik Devletleri ile Amerika kıtasının aynı şey olmadığını, o kıtada bir sürü devletin bulunduğunu, oradaki bir devletin sadece Amerika olduğunu bilmek zorundasın. Aksi takdirde sana zehri bal diye ikram ederler. Anlayamazsın bunu, tuzağa düşersin.

Altıncı bilgi kaynağı olarak da, Müslüman Davetçi Hanım'ın bir nebze tarih, siyaset ve konjonktürel yapı, Müslümanların mevcut durumu ile ilgili mesela; "Mısır'da veya Yemen'de ne tür bir yönetim var. Orada Müslümanlar bu siyasi mücadeleyi nasıl yapıyorlar" bunu bilmesi gerekir. Ama Mısır'daki bir mitinge gitmen gerekmez. Yemen'deki bir mitinge gitmen gerekmez.

Neden körfez ülkeleri altı tane? Hepsi Konya kadar etmeyen bir toprakta altı tane devlet niye var? O devletlerden birisi Arap Emirlikleri. Onda da dokuz devlet iç içe niye var bunu bilmen gerekir. Bin dokuz yüz yetmişe kadar devlet değildiler de nasıl birdenbire mantar gibi devlet olarak bittiler. Ürdün'e neden Hâşimî Devleti deniyor. Bunu bilmen gerekiyor. Faziletinden dolayı mı, gerçekten Benî Hâşim'den midirler yoksa nesep iddiası ile ortaya atılmış ve Osmanlı'yı çökertmek için kurulmuş bir tuzak mıdır" bunu anlamak gerekir.

"Osmanlı'nın yokluğu dünyaya kaç mal oldu? Osmanlı'yı önce nasıl yok ettiler" bunları bilmen gerekir. Ama bütün bunlar senin oturup Bakara Sûresi'nin tefsiri gibi okuyacağın şeyler değildir. Hak ettiği kadar değer vereceksin. Bunlardan birinde uzmanlaşırsan, davetçi olamazsın. İlimi çalışma yaparsın, hiçbir sakıncası yok. İtirazım yok ilme. Biz bir branşı seçmiş olmayı kabul ederek konuşuyoruz.

Tek bir soru daha cevap verelim. Peki, bu davetçi bir tür uzmanlaştırarak kendisini nasıl yapacak? Okuyacak elbette. Davetçi, kaç saat konuşacaksa o kadarı üç ile çarpıp çalışacak. Bir saatlik konuşma için üç saat çalışacaksın. Okuyarak, dinleyerek nasıl gerektiriyorsa o şekilde çalışacaksın. Hiçbir zaman konuşacağın kadar çalışarak başarılı olamazsın. Hikâye anlattırısın. Yani sen üç ile kat edebildiğin bir çalışma ile bir becerebilirsin.

Uçak yolculuklarını örnek vereyim. Merak ederdim bu uçağın benzini bitirse ne olur diye, o şöyle yürütülüyormuş. Uçak nereye gidecek bin metre öteye mesela. İki bin metrelik yakıt koyulur. Mesele İstanbul'dan Samsun'a gidecek uçağa Samsun'a inemeyecek bir daha İstanbul'a geri gelecek seviyede yakıt koyulup gönderilmiş. Daha az oldu mu onun yolculuğuna izin verilmezmiş diye duydum. Bildiğim bir şey değil. Ama böyle olunca da yakıt biter diye bir tehlike olmuyor bu sefer. En kötü ihtimal ile geri döner bu uçak diyorsun. Bizim de yakıtımız ilimdir. Okuyarak, yazarak nasıl elde edeceksek.

Bir ikincisi, davetçi kadının güvenli bilgi kaynakları olur. Günlük bilgi. Şimdi internet sitesi diyorum, gazete diyorum, dergi diyorum ama kıyamet günü "buna niye baktın sen bu fitne fesat yuvasına" denmeyecek şeylere güven ediyoruz biz. Bir başka takip ettiği dersler olmalı. Yani davetçi kadın bin kişiye ders veriyordur ama iki günde bir de hocasından gidip ders okuyor olmalıdır. Çünkü ilim yenilenmediği zaman kuruyan bir şeydir. Mezara kadar ilim elde edeceksin, vereceksin o arada

alacaksın, okuyarak alacaksın, dinleyerek alırsın ve özellikle tavsiyem herhangi bir konuda çok mükemmel bir dünya imkânları ile karşı karşıyayız. Bir hanım davetçi gurubu mesela bilgisayar kaliteli bir şekilde kullanma konusunda toplu bir seminer almalıdırlar. Mesela on davetçi hanımefendi birleşip “bilgisayar teknolojisini nasıl değerlendiririz” diye bir kurs görmelidirler. Mesela hangi tefsirler öncelikli olarak kullanılmalı, bunun semineri branşlaşmış eğitim almalıdırlar.

Ve son olarak da davetçi seksen yaşında yüz bin kişinin hidayetinde vesile olmuş bir davetçi olduğu gün bile müsteşâre olacak. Görüş alış verişinde bulunduğu “bu konuda ne düşünüyorsunuz ne yapayım” dediği bir hocası olacak. Tek kaldığı zaman şeytan onu Ümmet’in başına bela eder. Ya seviyesi gitgide düşer ya da onu put hâline getirir baş belâsı eder Ümmet’ine.

Ve sallallahu ve selleme âlâ seyyidina Muhammed ve alâ âlihi ve sahbihi ecmaîn.
Vel'hamdülillahi Rabb'il âlemin.